

અધ્યયન નિષ્પત્તિ-

M 509 આલેખપત્રનો ઉપયોગ કરી વ્યવહારમાં વપરાતી વસ્તુઓનાં ક્ષેત્રફળ અને પરિમિતિ શોધે છે.

M 509.1 આલેખપત્રની મદદથી આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતી વસ્તુઓનાં ક્ષેત્રફળ શોધે છે.

M 509.2 આલેખપત્રની મદદથી આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતી વસ્તુઓની પરિમિતિ શોધે છે.

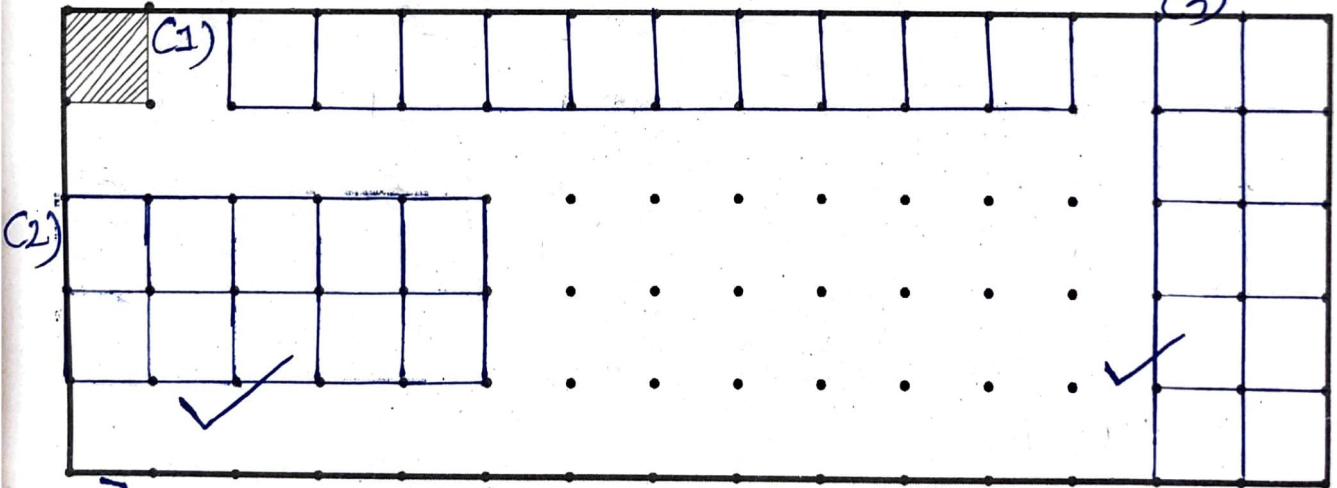
વિષયવસ્તુના મુદ્દા -

- 3.1 નિયમિત આકારની પરિમિતિ
- 3.2 નિયમિત આકારનું ક્ષેત્રફળ
- 3.3 અનિયમિત આકારનું ક્ષેત્રફળ અને પરિમિતિ
- 3.4 પરિમિતિ અને ક્ષેત્રફળની સરખામણી

પૂર્વજ્ઞાન -

સંખ્યાજ્ઞાન

1 આકૃતિ પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(1) 10 ચોરસની મદદથી અલગ અલગ પ્રકારના શક્ય તેટલા લંબચોરસ બનાવો.

→ ઉપરની આકૃતિમાં લંબચોરસ દર્શાવીને છે.

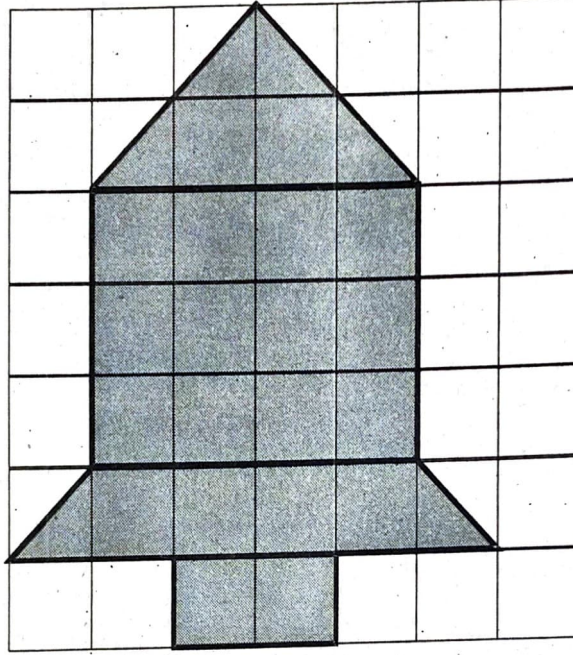
(2) કયા લંબચોરસની પરિમિતિ સૌથી વધારે છે?

→ પુચમ લંબચોરસ જે 10×1 ની લંબચોરસ છે તેની પરિમિતિ સૌથી વધારે છે.

(3) કયા કયા લંબચોરસની પરિમિતિ સમાન થશે?

→ લંબચોરસ 2 અને 3 ની પરિમિતિ સમાન છે.
જેની પરિમિતિ 14 સેમી છે. તે લંબચોરસ 5×2 નો છે.

2 આકૃતિ પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(4) આપેલ આકૃતિમાં કેટલા પૂર્ણ ચોરસનો સમાવેશ થાય છે? 20

(5) બે અડધા ચોરસ મળી એક પૂર્ણ ચોરસ બનાવે છે? હા/ના હા

(6) બે અડધા ચોરસથી બનતા પૂર્ણ ચોરસની સંખ્યા કેટલી છે. 3

3 આકૃતિ પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(7) કઈ આકૃતિનું ક્ષેત્રફળ સૌથી વધુ છે?

આકૃતિ D

(8) કઈ આકૃતિનું ક્ષેત્રફળ સૌથી ઓછું છે?

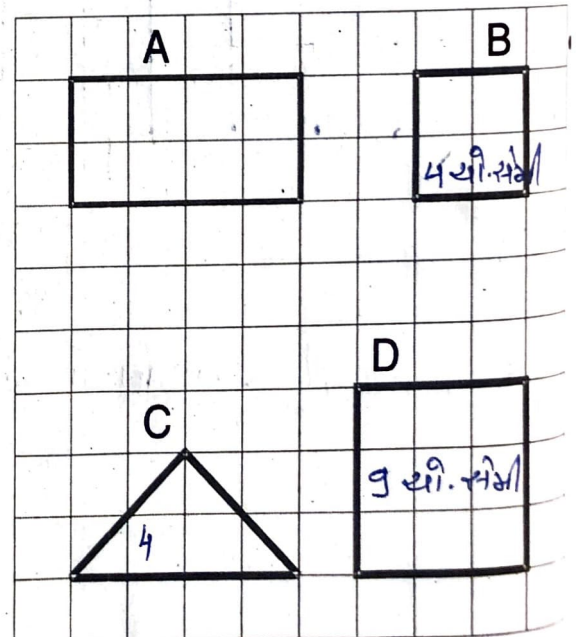
આકૃતિ B અને C

(9) કઈ આકૃતિનાં ક્ષેત્રફળ સમાન છે?

આકૃતિ B અને C

(10) સમાન ક્ષેત્રફળવાળી આકૃતિની પરિમિતિ સમાન છે?

ના

4 આકૃતિ પરથી પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(11) દરેક આકૃતિનું ક્ષેત્રફળ લખો.

આકૃતિ A નું ક્ષેત્રફળ = 6 ચો.સેમી

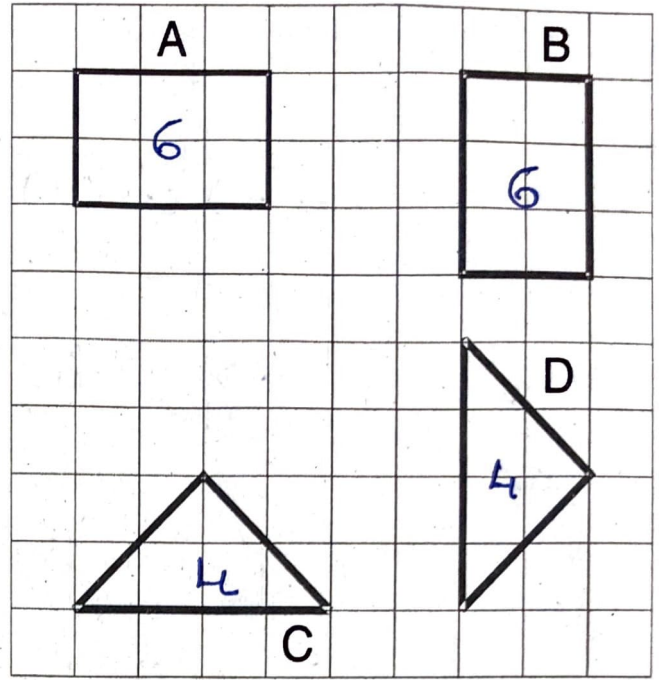
આકૃતિ B નું ક્ષેત્રફળ = 6 ચો.સેમી

આકૃતિ C નું ક્ષેત્રફળ = 4 ચો.સેમી

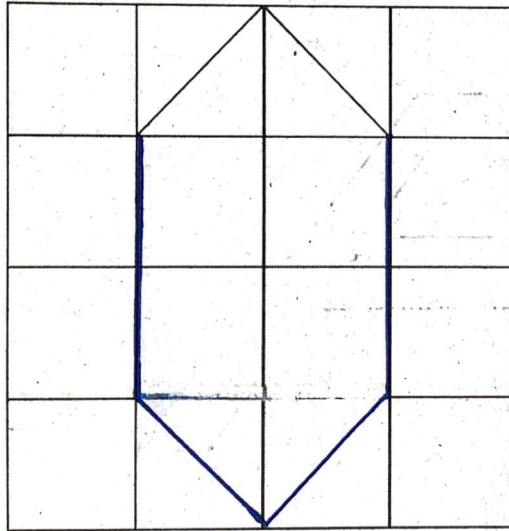
આકૃતિ D નું ક્ષેત્રફળ = 4 ચો.સેમી

(12) કઈ આકૃતિનું ક્ષેત્રફળ સમાન થશે?

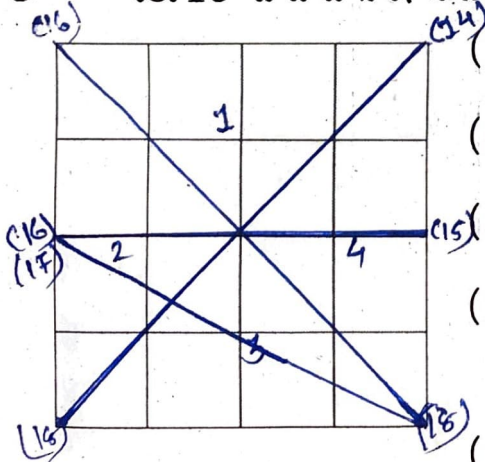
→ આકૃતિ A અને B
આકૃતિ C અને D

(13) એક આકૃતિની બે બાજુઓ દોરેલ છે. બંધ આકૃતિ એવી રીતે દોરો કે જેથી તેનું ક્ષેત્રફળ 4 ચોરસ સેમી કરતા વધારે થાય.

5 અહીં 16 ચો.સેમી ક્ષેત્રફળનો ચોરસ આપેલ છે.

(14) એક સીધી રેખા એવી રીતે દોરો કે જેથી બે સમાન ત્રિકોણ બને.

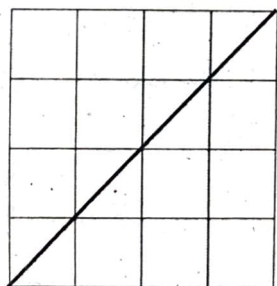
(15) એક સીધી રેખા એવી રીતે દોરો કે જેથી બે સમાન લંબચોરસ બને.

(16) બે સીધી રેખા એવી રીતે દોરો કે જેથી ચાર સમાન ત્રિકોણ બને.

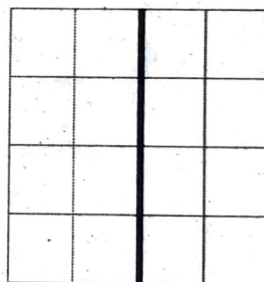
(17) બે સીધી રેખા એવી રીતે દોરો કે જેથી તે એક લંબચોરસ અને બે સમાન ત્રિકોણમાં વિભાજિત થાય.

(18) બે સીધી રેખા એવી રીતે દોરો કે જેથી તે ત્રણ ત્રિકોણમાં વિભાજિત થાય. (ત્રિકોણ સમાન થાય તે જરૂરી નથી.)

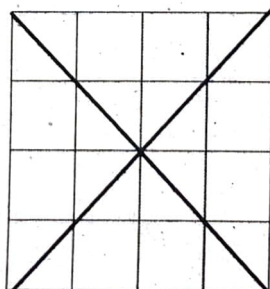
(14)

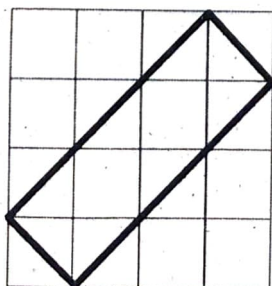
(15)

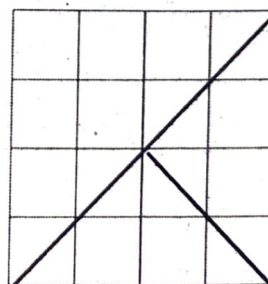
(16)

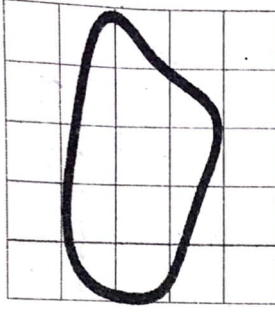
(17)

(18)

6 આકૃતિ ઉપરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

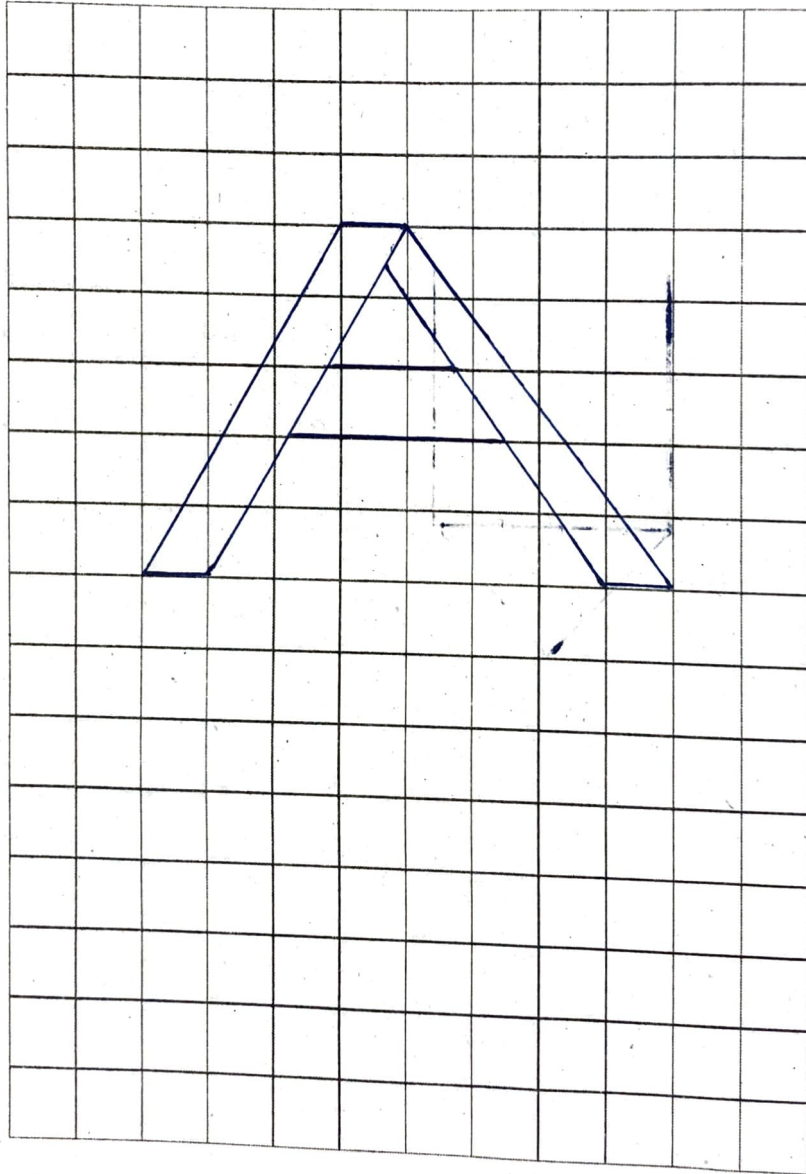
(19) બાજુની આકૃતિમાં કેટલા પૂર્ણ ચોરસનો સમાવેશ થાય છે?

→ ૮ (2)

(20) બાજુની આકૃતિનું અંદાજિત ક્ષેત્રફળ કેટલું થાય ?

→ ૭ ચો. યુનિટ

7 તમારા નામનો જ પ્રથમ અક્ષર દોરી તેમાં રંગ પૂરી તેનું અંદાજિત ક્ષેત્રફળ શોધો

અધ્યયન નિષ્પત્તિનું સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન

બાજુની આકૃતિ પરથી જવાબ આપો.

- (1) કઈ કઈ આકૃતિમાં ક્ષેત્રફળ સમાન થશે ?

A અને B

- (2) સૌથી વધુ ક્ષેત્રફળ કઈ આકૃતિનું છે?

A અને B

- (3) આકૃતિ B અને D માંથી કોનું ક્ષેત્રફળ વધારે છે ?

B

- (4) આકૃતિ B અને D માંથી કોની પરિમિતિ ઓછી છે?

D

- (5) આકૃતિ A ની પરિમિતિ કેટલી છે?

14 એમ.મી.

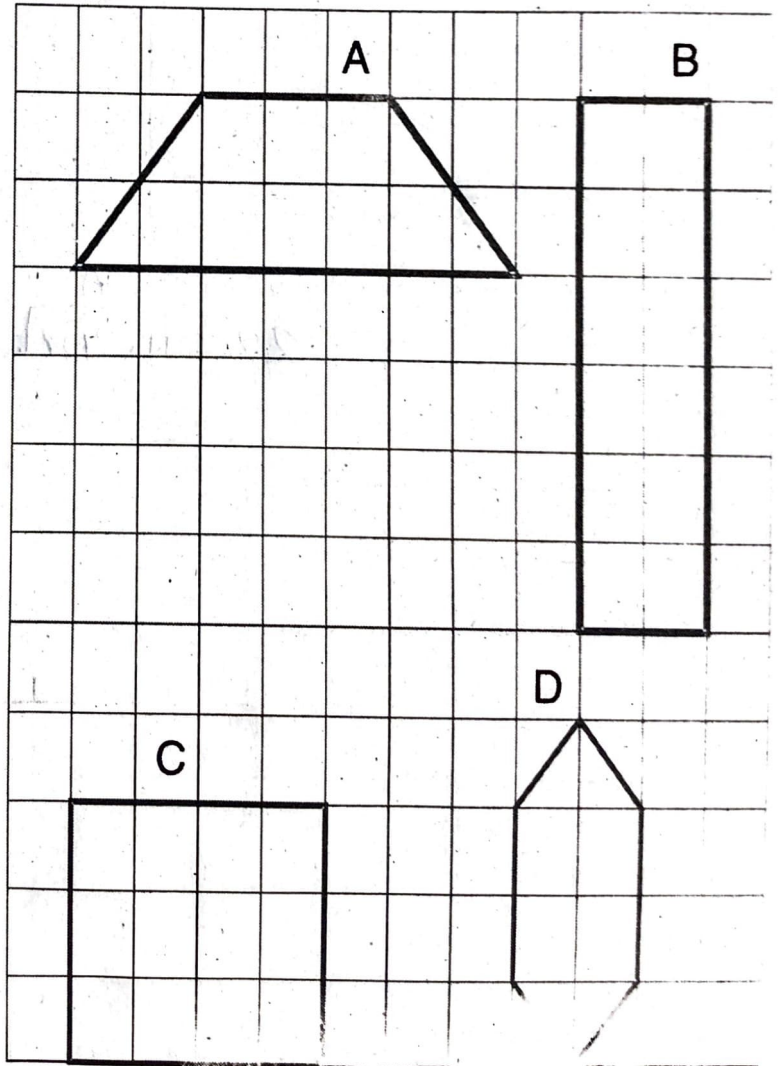
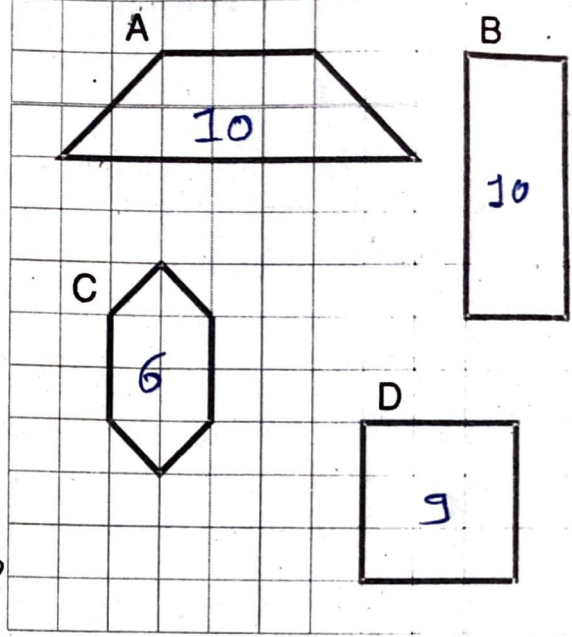
- (6) આકૃતિ B ની પરિમિતિ કેટલી છે?

14 એમ.મી.

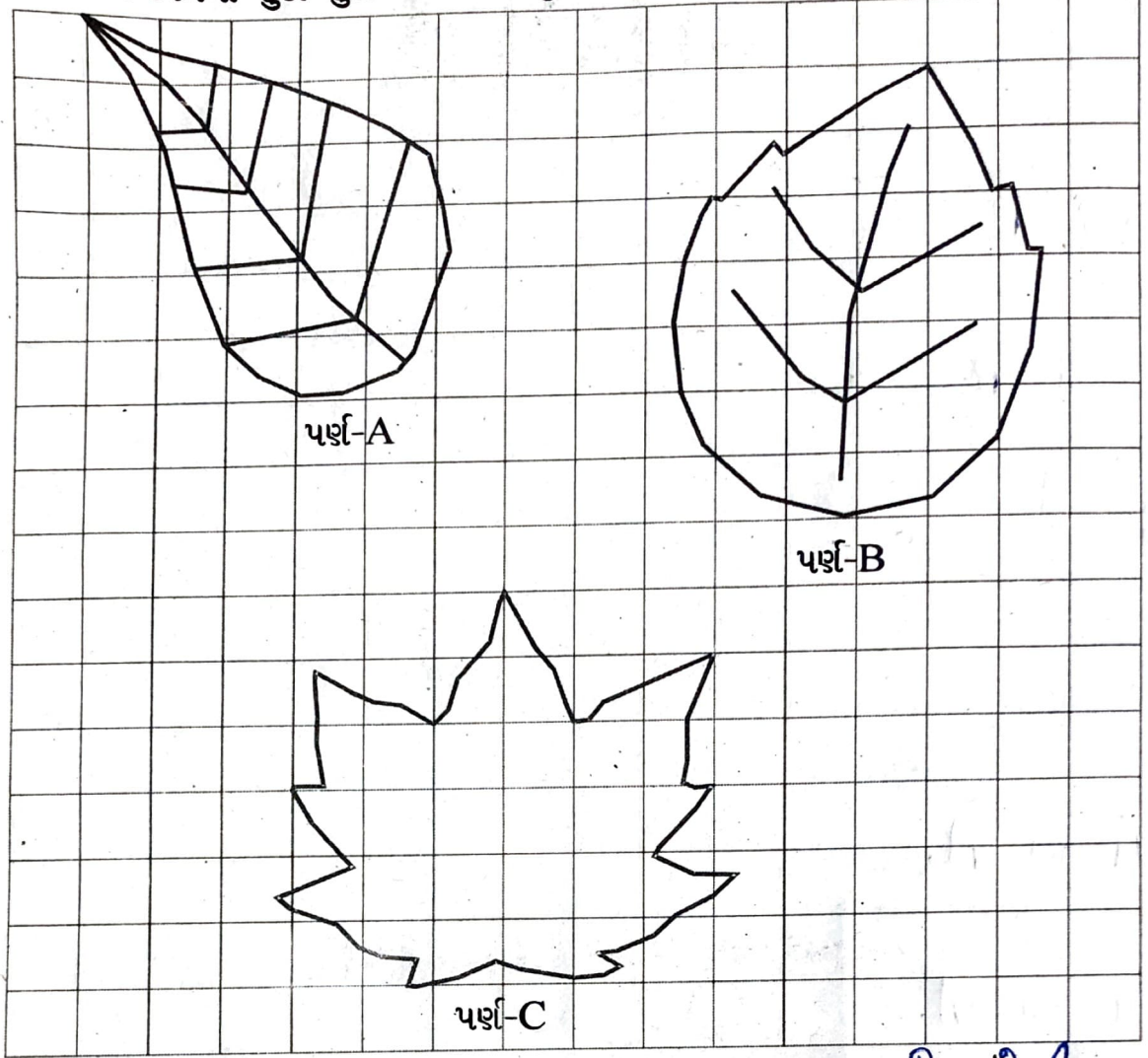
- (7) કઈ બે આકૃતિનું ક્ષેત્રફળ સમાન છે?

તેમની પરિમિતિ સમાન છે?

A અને B

નીચે આપેલ આલેખપત્રમાં જુદા જુદા પર્ણોની આકૃતિ દોરેલ છે જેને આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- (8) ક્યું પર્ણ સૌથી મોટું છે? તેનું અંદાજિત ક્ષેત્રફળ = ... C ... - 25 ... ચો. સે.મી ...
- (9) ક્યું પર્ણ સૌથી નાનું છે? તેનું અંદાજિત ક્ષેત્રફળ = ... A ... - 16 ... ચો. સે.મી ...
- (10) પર્ણ-Bનું અંદાજિત ક્ષેત્રફળ = ... 22 ... ચો. સે.મી ...

વિદ્યાર્થીની શૈક્ષણિક સ્થિતિ											નિશાનીઓની કુલ સંખ્યા		
પ્રશ્ન નં.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	x	?	✓
વિ.પુદા													
3.1													
3.2													
3.3													
3.4													
પરિણામનું એકંદર:													

શિક્ષકની સહી:

વાલીની સહી: